

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

Een wonderlijke Heelmeester

*"Door Wiens striemen
gij genezen zijt"*

1 Petrus 2:24b

Petrus richt zich tot slaven. Zij werden vaak wreed behandeld. De apostel spoort niet aan om zich te verzetten. Hij wekt hen op tot onderdanigheid. Dat zal hen niet moeilijk vallen als ze letten op de striemen van Christus. Het lijden van de Middelaar draagt rijke vrucht in het dagelijkse leven. Want in Zijn lijdensgang heeft Christus een voorbeeld nagelaten, om Zijn voetstappen na te volgen. Zal die genade in ons leven openbaar worden, dan moet er geheiligde kennis zijn van de Borgtocht van Christus. Waarom Jezus die striemen kreeg; wat de oorzaak en het doel er van is. Wat zijn striemen? Wonden die door geselslagen zijn opgelopen. Jezus droeg in Zijn lichaam verschillende striemen. Een geseling was zeer pijnlijk. Men stond voorover gebogen; het lichaam strak gespannen. Met riemen vol haken sloeg men op de ontblote rug. De huid barstte open en werd één en al bloed. Die striemen kreeg Jezus, zodat Hij klagen kon: "Ploegers hebben op Mijn rug geploegd. Zij hebben hun voren lang getogen."

Waarlijk Hij is de Man van smarten! Met die gestriemde rug moest Jezus Zijn kruis dragen. Zo bracht Hij onze zonden op het hout. Hij riam het op Zich. Als het gewillig Godslam heeft Hij ze weggedragen. Zijn uw zonden er ook bij? Werd dit Offerlam voor u nodig vanwege uw niet te betalen schuld? We kunnen onze zonden niet wegpoetsen, niet wegbidden; we kunnen ze slechts meegeven aan Christus Die ze op het vloekhout heeft gebracht. Hoe? Door ze te belijden met de erkenning dat ik Hem door al mijn zonden die smarten heb aangedaan.

In die striemen ligt het ganse lijden van Christus samengevat. Hij is ook

naar de ziel gestriemd. Het ongeloof bij Zijn discipelen; de verwerping door Zijn volk. Hij is gestriemd door hoon en smaad. De kus van Judas, de verloochening door Petrus en dan die Godsverlating... Christus is door dat alles gestriemd geworden om als Borg voor de zonden van Zijn volk te lijden. Die striemen deden Hem bloeden. En dat bloed reinigt en geneest.

Wat wordt deze gestriemde Christus dierbaar voor de Zijnen. Hij heeft immers de slagen opgevangen die zij hadden verdiend? Met welk een uitnemende liefde zijn ze bemind! En wat een rijke weldaad mogen ze door dat lijden ontvangen!

Genezing is een groot goed voor degenen die ziek zijn. Als we lijden aan een ongeneeslijke kwaal is genezing een kostelijke zaak. Verlangt u in geestelijk opzicht naar genezing? Roept u tot de Heere: genees mij, red mijn leven? Die hun geestelijke dood hebben leren kennen door het ontdekkende werk van Gods Geest, leren hun diepe verlorenheid kennen. Zij kregen de grote breuk te zien die er ligt tussen God en hun ziel. Er is geen helen aan. Je probeert het op allerlei manieren, maar de kwaal wordt erger. Ik ben het waard gestriemd te worden door de slagen van Gods eisende gerechtigheid. Wie dat belijdt, krijgt door Gods genade zicht op de striemen van Christus. Wendt u maar tot deze Heelmeester!

Deze genezing bevat alle heil, heel de verlossing die Christus heeft verworven. Redding van alle nood en dood. Neemt u tot Hem de toevlucht om die zaligheid in Christus alleen te vinden? Wat een rijke genade als het werk van die Heelmeester mij ten goede komt! Hij liet Zich striemen in hun plaats. Hij ving de striemen van Gods toorn op. Om mijn zonden te vergeven, mijn schuld te bedekken met Zijn zoenoffer.

Deze aanhaling van woorden uit Jesaja 53 is een aansporing tot een

nieuw leven voor de gerechtigheid Gods. Wanneer u die genade van de genezing mocht ontvangen; als u de verdienende oorzaak in Zijn striemen hebt gevonden – is er dan niet de begeerte om te leven voor Gods Aangezicht? Genezing door dat bittere lijden – o dan is de vrucht dat de zonde mijn vijand wordt. Vernieuw me naar Uw beeld. Bekeer me opdat ik Uw voetstappen mag navolgen. Begeert u dat oprechte leven? Dan hebt u bij Hem te zijn die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout.

Die genezing wordt hier nog maar ten dele genoten. De verdorven natuur blijft opspelen. Het drijft uit naar de lijdende Borg om door Zijn striemen meer gereinigd te worden. Hij geneest liefderijk! Dat doet verlangend uitzien naar die dag waarop niemand meer zal zeggen: ik ben ziek. Dan zullen ze met al de gezaligden hun Heelmeester aanschouwen en samen roemen in Zijn volbracht werk: door Zijn striemen is ons genezing geworden!

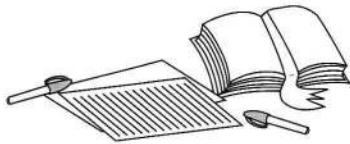
Ds. J.P. Boiten

VAN DE ADMINISTRATIE

In de afgelopen twee weken hebben reeds een groot aantal abonnees hun abonnementsgeld betaald. Met deze betalingen kwam tegelijkertijd een grote stroom giften mee van in totaal euro 5.023,-. Hartelijk dank voor alle ontvangen giften.

Met vriendelijke groeten,

P.J. Boers

VAN DE REDACTIE

Inhoud

In deze aflevering van ons blad hebben we een lijdensmeditatie opgenomen van ds. J.P. Boiten over 1 Petrus 2:24b. Ds. M.C. Tanis schrijft beharzenswaardige dingen over het kortgeleden uitgekomen besluitenboekje van de laatstgehouden Generale Synode. De serie over ICT wordt vervolgd door ds. J.H. van Dijk. Van onze hand een vervolgartikel over het boek van W. a. Brakel "Halleluja over het genadeverbond."

Fam. Ds. K. Visser

We leven mee met ds. Visser en zijn vrouw waar grote zorgen gekomen

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10,
8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C,
2959 AC Streefkerk.
Telefoon: 0184-669116.
Fax: 084-8509558.

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting
Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 6 dollar per jaar.

Advertenties € 0,35 per mm met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

zijn wat de gezondheid van mw. Visser betreft. Er is een kwaadaardig gezwel in de borst ontdekt waardoor in ieder geval operatie noodzakelijk is. We hopen van harte dat al wat gedaan mag worden door de Heere gezegend mag worden zodat mw. Visser haar taak en plaats weer zal mogen innemen in haar gezin en in de gemeente van Barendrecht. Dat de Heere bijzonder mag sterken in deze weg en Zich niet onbetuigd mag laten.

Goede Vrijdag en Pasen

Nu we dit schrijven is de lijdensstijl bijna ten einde. Op Goede Vrijdag en op de beide Paasdagen staat het Woord Gods weer gepredikt te worden. Dat er nog velen opgewekt mogen worden uit het graf der zonde en des doods om ter ere Gods te mogen gaan denken, spreken en leven. De Opgestane Levensvorst gaat door met het volvoeren van het welbehagen Gods. Moge het rijk op deze dagen gezien worden. Dat zal strekken ter ere Gods.

HALLELUJA OVER HET GENADEVERBOND-4

Het geloof is werkzaam door de liefde. Het is dan ook te herkennen aan heiligheid. Het geloof komt in de vrucht openbaar, in goede werken uit het zich. Heiligheid is dan ook een onbedrieglijk kenmerk van het ware geloof. Wie geen heiligheid heeft, kent het ware geloof niet. Wie in zonde leeft, in hoogmoed, brasserie, ontucht of in welke ongerechtigheden ook, kent het ware geloof niet. De tijdgelovigen echter, wachten zich voor die grove zonden. Zij menen dat zij wederom geboren en geheiligd zijn. Toch is hun heiligheid geen ware heiligheid.

Valse heiligheid

Tijdgelovigen kunnen uitwendig zo leven dat er niets van te zeggen valt. Zij onderscheiden zich van de openbare goddelozen. Zij leven anders dan wereldse mensen. Er is een groot verschil tussen hen en wereldse mensen. Tijdgelovigen laten niet alleen ondeugden na, maar munten ook uit in deugden. Zij gehoorzamen de geboden van God stipt. Zij nemen het nauw met Gods verordeningen. Zij spreken over geestelijke dingen. Zij bidden met ijver en levendig. Ze beminnen krachtige predikers. Op

Ontmoetingsdag Werkendam

Deze zal gehouden worden D.V. zaterdag 6 april in de Chr. Geref. Kerk te Werkendam.

Aanvang 's morgens 10.30 uur.

Sprekers: ds. P. den Butter en

ds. A. van der Zwan

Pauze: 12.00- 14.00 uur

Aanvang 's middags 14.00 uur.

Sprekers: Ds. L.W. van der Meij en

ds. R. Kok.

Sluiting 15.30 uur.

We willen jong en oud van harte opwekken te komen. Het Woord Gods staat centraal, maar er is ook volop gelegenheid tot ontmoeting en gesprek. Er zal ook een boekentafel zijn. Het is ook heel goed mogelijk Werkendam even in te gaan in de tijd tussen de morgen- en middagsamenkomst.

Verschijningsdatum volgende nummer

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. 4 april verschijnen. Copy graag binnen donderdag 28 maart.

AvH.

hun kleding valt niets aan te merken. Zij zijn bereid om anderen te dienen. Ze openbaren geduld in tegenspoed. Ze zijn matig en hoeden zich voor overdaad. Brakel schrijft samenvattend op blz. 176 "zij kunnen alle zonden laten, die een Godzalige laat en alle deugden doen, die een Godzalige doet." Dit kunnen de tijdgelovigen niet alleen uiterlijk doen, maar zelfs met het hart. Zo zegt Paulus dat hij voor zijn bekering God diende met een rein geweten, in een reine consciëntie (2 Tim. 1:3). Zelfs onder heidenen wordt het gevonden dat men niet alleen uiterlijk bepaalde dingen doet en andere dingen nalaat, maar dat het echt gemeend is. Maar terecht legt Brakel er de vinger bij wat de bedoeling van dit alles is. Het is doorgaans om eigen eer, om van de mensen gezien te worden, of het zijn andere bedoelingen die niet goed zijn. Eer, achting, liefde en medeliden worden gezocht. Als Gods kinderen veracht en vervolgd worden, laten zij hen in de steek en worden ook vervolgers. Het spreekwoord luidt: Iedere apostaat is een hater van zijn vorige staat. Wat het uiterlijke betreft kunnen tijdgelovigen soms verder komen dan ware gelovigen. Maar de

godzaligen kennen iets anders waar- door zij de tijdgelovigen onvergeli- jk ver overtreffen. Dat is Geest en leven. Dat missen de tijdgelovigen. Zij hebben geen Geest en zij hebben geen leven.

Ware heiligheid

1. De heiligheid van Gods kinderen komt voort uit het geloof. Het geloof neemt Jezus aan tot recht- vaardigmaking en heiligmaking. We lezen dienaangaande op blz. 179 "Door het geloof gelooft, geniet of hoopt de ware gelovige de verzoening met God en de aanne- ming tot een kind, hij beschouwt God, of zoekt Hem te kennen, als een verzoenende Vader in Christus. En zo werkt hij, of zoekt hij te wer- ken als een kind en bondgenoot en al naar hij met een kinderlijk hart werken kan, verblijdt hij zich, al ziet hij in andere opzichten gebreken klevan aan zijn werk." "De ware gelovige gelooft en merkt in God en in de gemeenschap met God zulk een heiligheid, heerlijkheid en beminlijkheid, dat alles buiten God te gering, en het zondige vuil, verachtelijk en te haten is; en door die begeerte en hoop of geloof om die zaligheid te verkrijgen, veracht hij dat verachtelijke en haat hij dat hatelijke, en zo overwint het geloof de wereld (1 Joh. 5:4). En zo wordt het hart gereinigd door het geloof (Hand. 15:9)." Worden boven- staande zaken gemist, dan wordt het ware geloof gemist. Ook al zou zo iemand voor een groot heilige gehouden worden, het deugt niet. Maar waar deze zaken aanwezig mogen zijn, al is het in geringe mate, daar is het ware geloof.
2. De ware heiligmaking vindt plaats met een hart dat zich weet in de tegenwoordigheid van God. God neemt alles waar wat gedaan wordt of nagelaten wordt.
3. De ware heiligmaking komt voort uit de liefde. De liefde ligt op de bodem van het hart. De ware liefde is blij als God gediend, groot gemaakt, erkend en geeerd wordt. Bent u ermee tevreden als u alleen maar het goede doet en het kwade nalaat? Bent u tevreden als u het niet met een toegenegen hart hebt gedaan? Gods kinderen laten het kwade en doen het goede met een toegenegen hart. Al wat men doet, maar wat niet uit de liefde is, is uit den boze.
4. De ware heiligmaking komt voort

uit de vreze Gods. Uit de ingestorte liefde Gods durft en wil een kind Gods niet nalaten wat de Heere vraagt. De vreze Gods houdt af van de zonde, de vreze des Heeren doet immers afwijken van het kwade en dringt tot het goede. Duidelijk zien we dat bij Jozef. Het was de vreze Gods die hem belette te zondigen.

5. De ware heiligmaking geschiedt uit gehoorzaamheid aan God. Gods wil is de wet van Gods kinderen. Zij doen zaken en laten andere zaken na omdat het Gods wil is. Zij heb- ben een vermaak in de wet Gods naar de inwendige mens.

Het is nodig zichzelf te toetsen aan bovenstaande vijf zaken. Wie deze zaken niet kent is niet wedergeboren. Wie deze zaken mag kennen, mag zich verblijden en dient roeping en verkiezing vast te maken uit de goede werken. We lezen op blz. 182 "U hebt wel terecht altijd reden om over uw beste werken beschaamd en ver- nederd te zijn, maar ontken daarom niet de genade Gods, die u gegeven is, daar het een beginsel is van het leven, dat groeien en nooit sterven zal."

Het verschil tussen tijdgelovigen en ware gelovigen is duidelijk weergege- ven. Maar zonder de werking van de Heilige Geest laat geen tijdgelovige zich overtuigen vanwege vooroor- deel, blindheid en boosheid. Zonder de werking van de Heilige Geest laat geen kind Gods zich troosten vanwe- ge wangestalte, duisternis en vrees.

Een tijdgelovige kan zonder onder- zoek van zijn hart zeggen dat hij gesteld is als een kind Gods. Een andere tijdgelovige kan uit boosheid het boek aan de kant gooien, weer een ander kan overtuigd worden van zijn ellendige staat en tot Christus gebracht worden.

Een kind Gods kan onrustig worden omdat hij zoveel gemeen heeft met de tijdgelovigen. Andere kinderen Gods worden onrustig omdat zij ver- keren in een verslagen, ongelovige, wanhopige, moedeloze of tegenspre- kende toestand. Weer anderen zullen hun genade zien en versterkt worden in het geloof en verblijd worden in Gods goedheid en verwakkerd wor- den in heiligmaking.

Bedrieg ik mijzelf?

Sommige kinderen Gods zijn bang dat zij zichzelf bedriegen. Het is immers zo'n grote zaak een waar bondgenoot te zijn. De zaak is wel groot voor een mens om te ontvangen, maar niet te

groot voor God om te geven. God wil Zijn oneindige goedheid bewijzen en bekend maken. Wie na beproeving denkt dat hij een kind Gods is en daarna gerust en zorgeloos wordt, bedriegt zichzelf: met ingebeelde genade leeft hij voort in de aardse dingen. Wie na beproeving mag gelo- ven een kind Gods te zijn en levendi- ger wordt in de betrachting van het geloof, in het naderen tot de Heere, in liefde, vrees en gehoorzaamheid, dat is een teken van ware genade.

We lezen op blz. 183 "Indien uw hoop u levendiger maakt in het gees- telijk leven, laat dan een ongegronde vrees u niet verontrusten."

Er kan de vrees zijn dat het alleen maar beschouwing is met het ver- stand. Dan dient bedacht te worden dat de mens een redelijk schepsel is. Maar de zaken mogen niet tot het verstand beperkt blijven, maar dienen verder te gaan tot de wil en tot het hart.

Een ander werpt tegen: ik ben zonder ernst, alles is zo flauw in mij, de droef- heid werkt niet krachtig door zodat ik het voelen kan, mijn heiligmaking is zo sluimerend, zonder ijver en ik heb geen blijdschap over hetgeen ik in mij vind. Daarop antwoordt Brakel dat men het geestelijke leven niet moet afmeten aan de kracht of de flauw- heid van de hartstochten. Karakter speelt hier ook een rol. Wie echt in een zwakke en dodige staat is heeft in die toestand niet veel vertroosting te verwachten. Uit dodigheid en zwak- heid moet u uw staat niet veroorde- len, want u ziet leven, maar hebt slechts te klagen over de mate van leven. Het geloof kan wel zonder ver- zekering en troost zijn. Brakel noemt de verzekering en de troost de vruch- ten van een sterk geloof, ze zijn niet het wezen van het geloof. Brakel roept op tot worstelen om eruit te geraken en zich niet aan luiheid over te geven.

Een volgende zegt dat hij erg bekom- merd is over zijn gebrek aan heiligma- king, hij valt vaak in de zonde. Hoe kan dat met genade samengaan? Is het wel echt bij mij? Brakel antwoordt hierop dat men niet moet oordelen naar de stand van het leven, maar naar de waarheid van de zaak. Het werkt mee om klein te houden en te leren dat men alleen door Christus zalig wordt, zonder enige verdienste van de zijde van de mens. Als het waarheid is zal er weerzin zijn tegen de zonde en verlangen naar Godzaligheid. Er zal strijd zijn tegen

zondige daden en tegen verborgen gedachten. De Heere geeft kracht tegen de zonde, zodat men niet altijd onder ligt. Tot slot een citaat van blz. 185 en 186 "Uit dit alles zult u de oprechtheid van uw hart zien, ook al struikelt u dagelijks in vele. En zo mag uw gebrek aan heiligmaking geen

reden zijn om ontsteld te zijn en beroofd te worden van de blijdschap van uw hart over uw gelukkige staat, als u waarlijk die gestalte ten aanzien van de heiligmaking- zoals hierboven voorgesteld- in uzelf waarneemt."

Ds. A. van Heteren

HET BESLUITENBOEKJE.

Dit boekje bevat de besluiten van de synode Leeuwarden/ Nunspeet 2001. De samenstelling was bijzonder de taak van de scriba 2. Nu hij is er goed in geslaagd. De inhoud van het boekje spreekt voor zich. Uit de besluiten blijkt dat er hard gewerkt is. Veel vroeg de aandacht. Over veel moest gesproken, veel voorstellen moesten er komen en besluiten volgen. In diverse bladen stond het een en ander van de synodegang. De vergaderdagen waren vele. Van de dagen werd een vermeldenswaardig feit genoemd. In ons kerkelijk orgaan 'de Wekker' stond: volgens de berichten kan onze laatste synode de boeken in als de synode van de goede sfeer. Hier en daar ving ik dit woord ook op. Zelf las ik de uitspraak: het was een betere synode dan drie jaar geleden. Nu heeft mij niets geprikkeld, denkend aan de achterliggende jaren. Maar het verwondert mij wel dat deze synode genoemd kan worden als de synode van de goede sfeer. Het is fijn wanneer er stemming is, maar ik hoop van harte dat het daarbij niet gebleven is en dat er veel goeds mag blijven in het kerkelijk leven, want onze kerk is een krakende kerk, waarin de eenheid niet zo schittert en de verwijdering toeneemt en niet afneemt. Een huis wat tegen zichzelf verdeeld is, zal niet bestaan. Er zij niet alleen het vasthouden van elkaar, mede door concessies, maar bijzonder het zoeken van elkaar en het terugkomen van de oude situatie van voor de oorlog. Er was toen wel nuanceverschil, maar geen tegenstelling. Buiten onze kerk heeft men het erover. En dat zijn altijd geen futiliteiten. Laten we niet menen, dat naast prediking en liturgie, levensstijl en onder anderen kleding van ondergeschikt belang zijn. Durven we nog te stellen, wat vereist werd bij de huwelijksbevestiging van prins Willem Alexander en Maxima? 'Hoed en donker kostuum.' Mijs inziens een beschamend voorbeeld voor menige kerk. We gaan niet naar een supermarkt, maar naar Gods huis.

Maar nu het besluitenboekje. Het is allereerst verzonden naar de kerkenraden. Daarna naar de classes en de particuliere synoden. Bijzonder is noodzaak dat de kerkenraden er kennis van nemen. Zeker de opdrachten aan deputaten en commissie kunnen we lezen, maar kerkenraden dienen ook te weten wat er besloten is en wat van hen gevraagd wordt. Er zal bezinning, overleg over verschillende punten moeten zijn. De kerkorde is gewijzigd, althans een aantal artikelen ontvingen een herformulering. De taak, bevoegdheid en samenstelling van de klachtencommissie wordt aangegeven. Zo ook een vertrouwenscommissie betreffende problematiek predikant- gemeente en werkdruk van predikanten. Wanneer men daarover nadenkt, dan spreekt dat en het houdt veel in. Op zich is het niet verkeerd dat er commissies zijn gekomen. Maar hoever reikt de bevoegdheid? Moeten bij bepaalde omstandigheden de consulent en de kerkvisitatoren, er niet bij betrokken worden? Nagegaan dient te worden, hoe het komt dat het een en ander plaatsvindt. Bijna in elke classis is het roerig. Bezinning lijkt mij geboden. Het besluit inzake de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt mag niet naast zich neer gelegd worden. Behandeling is dringend geboden. Het laten gaan, hoe dan ook, kan niet. We kunnen het zien bij het proces S.O.W. Wanneer het gaat over de kerkelijke bijdragen, dan zijn die weer ver-

hoogd. Er moet wat binnenkomen: 46,55 euro per (doop)lid. Waarom geen enkele besnoeiing? Wordt er wel gedacht aan plaatselijke situaties? Wat moet voor eigen gemeente jaarlijks niet opgebracht worden? Het gaat zeker een keer verkeerd. Men mag een gemeente, die aan landelijke verplichtingen onmogelijk kan voldoen niet dagen voor een kerkelijk tribunaal. Ook kan de vraag gesteld worden: moet een deputaatschap blijven functioneren? Welk een vragen kunnen er zijn als het gaat over de werkwijze van het deputaatschap Kerk en Israël en het verblijf in Israël. Wat de Theologische Universiteit betreft gaat de aanvraag tot verhoging van de subsidie in zee. Gedacht wordt aan 65 of 75%. Toen het ging over 48% overheidssubsidie viel er een principiële uitspraak. Nu schijnt om diverse redenen verhoging van de subsidie noodzakelijk te zijn. Geldt die uitspraak uit het verleden niet meer? Vergeet men dat de politieke situatie niet rooskleurig is en dat hieruit consequenties kunnen voortvloeien? Laat er ook niet teveel gebouwd worden op bezoek van buiten de kerken op de universiteit. Zekerheid dat dit blijvend is, is er niet. Zeker, de kerken, de universiteit mogen niet stil zitten, maar moeten weloverwogen gericht te werk gaan. De werkelijkheid in en buiten de kerken mogen we niet voorbijzien. En daar we een plaats in de kerken hebben dienen we in afhankelijkheid van de Heere en in biddend opzien tot de Heere te werken voor de kerken waarin we staan. Niet vergetend wat er in 1892 gebeurd is. Waarom kerk en opleiding gekomen zijn. De lijn van toen, mag nu iets breder moeten zijn, maar in de kerken en in Apeldoorn mag die lijn niet veranderd worden. De lijn was voluit naar Schrift en belijdenis. De slotzin in het besluitenboekje onderstrepen we van harte: Hij, nl. de HEERE, zegene onze kerken.

Ds. M.C. Tanis

ICT, WAT MOETEN WIJ ERMEE? (12)

Een dam tegen open internet!

U herkent het opschrift? Het was te lezen op de kerkpagina van het Reformatorisch Dagblad d.d. 1 maart j.l.. Precies op dezelfde dag, dat ik de kopy voor het laatste nummer van Bewaar het Pand al had ingeleverd. Het was voor mij weer een extra prik-

kel om toch nog een enkel artikel over de bedreiging en uitdaging binnen de wereld van de informatie en communicatie technologie in te sturen. Onder bovengenoemde titel werd ons iets van de synodale bezinning van de Gereformeerde Gemeenten weergegeven. Zij boog zich voor de

tweede maal nà 1999 over de ontwikkelingen op het gebied van ICT en kwam zelfs tot het besluit om een commissie 'moderne media' in te stellen. De discussie die daaraan vooraf werd gegaan werd ons in kort bestek weergegeven. Voldoende echter om iets van de 'sfeer' op genoemde synode te kunnen proeven. Het meeste was herkenbaar. Afgezien van het feit dat (zover mijn kennis reikt) onze eigen synode zich er nog niet zó diepgaand mee bezig heeft gehouden. Wij voelden iets van de eerder gesignaleerde spanning aan om op een verantwoorde en evenwichtige wijze leiding te geven in deze digitale problematiek. Wie bezit daartoe de vereiste wijsheid?

Wanneer ook binnen het kerkverband van de Gereformeerde Gemeenten, waarmee wij ons immers zo nauw verwant weten, de nuchtere feiten moeten worden geconstateerd, dat voor zover bekend tenminste 50% van de gezinnen, waarin actief gebruik gemaakt wordt van de computer, beschikt over een open internet (!).

Voor sommige synodeleden zal dat een schokkende constatering zijn geweest, die even moeite moet hebben gegeven bij het slikken en verwerken ervan, maar die ondertussen toch wel aangeeft, dat het niet langer te verdedigen is, dat problemen rondom de plaats van dit medium, binnen onze gezindte wel meevalt. Geen kerk mag daarom hiervoor de ogen sluiten. Of dit nu opzettelijk gebeurt of vanuit een wat wereldvreemde leefwijze.

Het wordt zo langzamerhand de hoogste tijd om te komen tot een duidelijk gemeenschappelijk standpunt, waardoor iedereen (en wel heel in het bijzonder onze jongeren) weet waar hij aan toe is.

Alle serieuze pogingen om de televisie te weren uit onze gezinnen, blijken metterdaad steken in het pogen, want ondertussen is er een ander medium voor in de plaats gekomen, dat haast kritiekloos blijkt te zijn geaccepteerd. Over het paard van Troje gesproken (!) Het meest aangesproken voelde ik mij door de opmerkingen van vader en zoon Harinck, die beiden de noodzaak onderstreepten van een gefilterd internet, maar daarbij terecht de kanttekening plaatsten, dat het beste filter de vreze des Heeren is, die doet kijken van alle kwaad.

Het filter van Gods geboden

Waarmede zal de jongeling zijn pad, door ijdelheden omsingeld, rein be-

waren? Wat voor onze jongeren geldt, is niet minder goed ook voor de ouderen. Een leven in hartelijke verbondenheid aan Gods geboden, waarin het dagelijks gebed mag worden beoefend: 'Laat mij van het spoor in Uw geboden vervat, niet dwalen HEERE, laat mij niet hulpeloos varen'. Dit is naar mijn gedachten de enige betrouwbare weg, waarin wij zullen kunnen komen tot het verantwoord gebruik en de dagelijkse omgang met de middelen, die ons gegeven zijn binnen het bestek van de ICT.

Niet dat ik de wijsheid in pacht meen te hebben, maar ik weet mij daarin o.a. gesteund door mensen, die onder ons zeker een groot vertrouwen genieten.

Ik noem u o.a. ir. B.J. van der Vlies, die op het ICT-congres, dat vorig jaar plaatsvond de volgende oproep deed: 'Laten we onze omgang met internet tot een vast punt maken in catechese en onderwijs, bijvoorbeeld door middel van lesbrieven. Waar worden preken gehouden die jong en oud aan de hand nemen om de weg te wijzen met de Bijbel als uitgangspunt? We hebben dringend gewetensvorming nodig. Als we nog willen deelnemen aan het maatschappelijke leven, dan kunnen we inderdaad niet meer om internet heen'.

Sterk bekritiseerde hij de houding van 'het zal mijn tijd wel duren'.

Ook vroeg hij de ruim tweehonderd congresgangers wie van hen in staat denkt te zijn om staande te kunnen blijven tegen de verleiding, die over ons komt door de vloed van de moderne media. Dat te veronderstellen zou geestelijke hoogmoed zijn.

Terughoudendheid in het gebruik van internet betekent echter geen traagheid in het volgen van de ontwikkelingen, aldus onze alom geachte en gewaarde partijvoorzitter.

Een duidelijk geluid, dat nog eens extra werd benadrukt door één van de kenners op het terrein van de ICT, een zekere heer H. Appel, topman bij Sun Microsystems, die zelfs zo ver ging door te stellen dat internet in de nabije toekomst een basisvoorziening zal worden, zoals gas, water en elektriciteit. Internet was volgens hem niet meer tegen te houden en zou gaan zorgen voor verregaande radiCALE veranderingen.

Binnen deze werkelijkheid bevinden wij ons momenteel. Dat de één daar meer van overtuigd is dan de ander, heeft met diezelfde werkelijkheid te maken, waarin een mens zich opzet-

telijk manoeuvreert door de categorische weigering om nà te willen denken over de bedreiging en uitdaging van de ICT. Een houding die verre van geestelijk kan worden genoemd.

Welke houding vereist?

Wij zijn op zoek naar wijsheid in de informatiestroom. Dat was van het begin af aan onze opzet tot het schrijven van deze serie artikelen. Waar zullen wij die anders zoeken dan in het alleen wijze Woord van God. Ik signaleerde de spanning tussen wereldmijding en wereldwijding. Wij zijn in de wereld en wij kunnen niet uit de wereld gaan, zei de apostel al (1 Kor.5:10). Maar hoe zullen wij staan in deze wereld? Hoe zullen wij in haar staande kunnen blijven? Wij kunnen het proberen door een weg te zoeken in allerlei afwegingen van goed en kwaad. En wellicht allerlei onderscheidingen daar tussen in gelegen? Maar helpt ons dit alles daadwerkelijk? En afdoende!

Allerlei (kerkelijke) uitspraken, het stellen van regels, het geven van goed bedoelde richtlijnen en zelfs het toepassen van censuurmaatregelen, blijken nog steeds niet geleid te hebben tot het gewenste resultaat.

Wie zal hierin het verlossende woord spreken?

Ik heb het gehoord en heb er over nagedacht. Ik wil u er iets van doorgeven. U vindt het in het Woord van de apostel Paulus in de brief aan de Efeziërs, die hij in een heidense wereld oproept om krachtig te worden in de Heere en in de sterkte Zijner macht.

Dat gaat immers vooraf aan de indrukwekkende opwekking om de gehele wapenrusting Gods aan te doen (Efeze 6:10 e.v.).

Wie deze pericoop eens goed voor zichzelf doorneemt en op zich in laat werken, zal de bedoeling van de apostel beter gaan verstaan. Als het voorbeeld om vandaag bewaard te worden voor allerlei invloeden, die wij hebben te zien als de listige omleidingen van de duivel. Paulus snijdt daarbij elke vorm van wetticisme af. Hij was er zelf aan gestorven door de levende ontmoeting met de Heere Jezus Christus. Hij de farizeeër van huis uit, had alle pogingen om 'volmaakt' voor God te kunnen leven gestaakt. Het was hem schade en drek geworden om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus.

Een mens die zich krampachtig vast moet blijven houden aan allerlei menselijke geboden. Regels op regels

stelt, zal in deze verdorven wereld vroeg of laat om moeten komen. Maar hoe anders zal het die mens vergaan, die mag leren leven in de hartelijke verbondenheid aan Gods geboden. Die de gave van de wapenrus-

ting mocht ontvangen, die hem eerst echt weerbaar maakt voor de strijd die gestreden zal moeten worden. De goede strijd des geloofs.

J.H. van Dijk

OPVOEDING (1)

In de gemeente wordt van tijd tot tijd het sacrament van de Heilige Doop bediend. Het ja-woord wordt uitgesproken. Dat houdt heel wat in. Staan we daar wel bij stil? Wordt dit wel voldoende beseft? Vaders en moeder verplichten zich tot veel. Het is ontzettend wanneer het ja-woord uitgesproken bij de bediening van het sacrament van de Heilige Doop in de praktijk van de opvoeding tot 'neen' wordt. Het is groot wanneer in biddend opzien tot de Heere getracht mag worden op te voeden in overeenstemming met het gegeven ja-woord. Richtlijnen voor een christelijke opvoeding treffen wij aan in veel geschriften. In het verleden is er veel over geschreven. Ook in het heden wordt er veel gepubliceerd. Voor mij ligt een herdruk van het boekje *De plichten der ouders*, J.C. Ryle. Dit boekje bevat tien hoofdstukken:

- 1 De plichten der ouders
- 2 Er hangt veel van u af
- 3 De ziel van uw kind
- 4 Bidden
- 5 Algemene genademiddelen
- 6 Geloof en gehoorzaamheid
- 7 De waarheid en het nuttig gebruik van de tijd
- 8 Hoe de Heere Zijn kinderen opvoedt
- 9 Voorbeeld van de ouders
- 10 Tenslotte

We willen het een en ander doorgeven uit deze hoofdstukken.

De plichten der ouders

Ryle gaat uit van de bekende tekst *Leer de jongen de eerste beginselen naar de eis zijns wegs; als hij ook oud zal geworden zijn, zal hij daarvan niet afwijken*. Spreuken 22: 6. De kanttekening spreekt over onderwijs in de gronden der heilige leer van jongsaf, tot zaligheid van de ziel. Wat jong wordt ingeprent is tot richtsnoer op oudere leeftijd. De schrijver, Ryle, begint met op te merken dat de tekst wel bekend is, maar dat de werkelijke betekenis ervan nauwelijks bekend is en dat deze tekst zelden in praktijk wordt gebracht. Hier ligt een punt van onderzoek. De theorie van de

opvoeding kan wel goed zijn, maar hoe staat het in de praktijk van de opvoeding? Wordt er in de praktijk van de opvoeding gehandeld naar deze tekst of niet? Het gevaar is groot dat we naar anderen zien, dat we andere ouders gaan beoordelen naar de inhoud van bovenstaande tekst. Maar we dienen bij onszelf te beginnen. We dienen eigen opvoeding naast deze tekst te leggen. Hoe is het bij ons wat de opvoeding betreft? Ryle geeft ondermeer deze regel voor de opvoeding dat de kinderen niet opgevoed moeten worden in de weg die zij *willen* gaan, maar in de weg die zij *moeten* gaan. Het kind heeft immers een zondige natuur. Het is onzeker hoe de ontwikkeling van een kind zal zijn. De een zal het verder brengen dan de ander. De een zal een gemakkelijker leven hebben dan de ander. De een zal veel meer meemaken dan de ander. De een zal begaafder zijn dan de ander. De een zal kundig zijn op dit gebied en de ander op dat gebied. De een zal veel met de handen mogen presteren, de ander meer met het hoofd. Maar hoe verschillend kinderen ook zullen zijn, in een ding komen zij overeen: elk kind heeft een verdorven en zondig hart. Terecht stelt de schrijver dan ook dat het kind niet opgevoed moet worden in de weg waar het hart naar uitgaat, maar dat het opgevoed dient te worden in de schriftuurlijke weg, de weg naar Gods Woord. Heel belangrijk is dat kinderen voelen dat vader en moeder werkelijk het goede met hen voorhebben. Het is de liefde die straft en bestraft. Het is de liefde die waarschuwt tegen de zonde en aanspoort tot het Gode-webehaaglijke. Het is ten diepste in het eigen belang van de kinderen dat dit alles plaatsvindt.

Er hangt veel van u af

Dit wordt uiteraard niet remonstrants bedoeld. Ouders kunnen hun kinderen niet bekeren, dat staat vast. Maar het is wel de plicht van de ouders op te voeden naar de normen en eisen van Gods Woord. Ryle wijst erop dat er veel afhangt van datgene wat we

aan gewoonten in onze jonge jaren geleerd hebben. Gewoonten die wij van onze ouders hebben overgenomen. Jonge kinderen zijn ontvankelijk voor datgene wat ouders hen bijbrengen en voorhouden. Een jong kind gelooft zonder meer wat vader en moeder vertellen. Het jonge kind twijfelt daar niet aan. Genade is ten volle genade. Maar laten wij deze waarheid niet misbruiken. Er zijn ouders die wensen voor hun kinderen koesteren zoals Bileam dat deed. Dat zijn ouders die graag zouden willen dat hun kinderen goed afreizen aan het einde van hun leven, maar die er niet op wijzen dat hier een leven op de smalle weg aan voorafgaat. We lezen op blz. 13 "Hoed u voor het ellendige denkbild waar sommigen mee behept zijn, dat ouders niets voor hun kinderen kunnen doen, dat u ze maar moet overgeven en, stilzittend, op genade wachten." Augustinus heeft eens gezegd: "Wij moeten doen wat wij kunnen, dan zal de Heere doen wat wij niet kunnen." We kunnen er ten diepste niets aan doen, maar toch zijn we duur verplicht er alles aan te doen wat mogelijk is, in biddend opzien tot de Heere, aan Wiens zegen alles gelegen is. Aan de ene zijde is het waar dat geen mens zijn kind kan bekeren. Maar aan de andere kant eist de Heere een opvoeding naar de eis van Zijn Woord. Daaraan dienen ouders te denken en daarnaar dienen ouders te handelen.

De ziel van uw kind

Van nature stellen wij de dingen van dit leven bovenaan. Dat mist zijn uitwerking niet in de praktijk van de opvoeding. Kinderen bemerken scherp wat in de praktijk van het leven bovenaan staat in het leven van hun ouders. Wie leeft en opvoedt alsof deze wereld alles is heeft zijn kind niet lief, maar begaat een misdaad jegens zijn kind. De redding van de ziel is het belangrijkste punt in dit leven. Ouders die slaven van de wereld zijn, die leven voor geld en geluk, voor werk en hobby, kunnen hun kinderen niet groot brengen voor de hemel. Let u erop wat uw kinderen tot zich nemen? Waar luisteren zij naar, wat lezen zij? Wordt uw opvoeding vreemd gevonden in de ogen van anderen? Dat is zeker in onze tijd het geval. Een opvoeding naar de normen van Gods Woord wordt als vreemd ervaren door hen die niet met Gods Woord willen rekenen. Ryle wijst erop hoe noodzakelijk het is kin-

deren bijbelkennis bij te brengen. Het is waar, ouders kunnen hun kinderen geen liefde tot de Bijbel bijbrengen, maar wel kennis van de Bijbel. Deze kennis wapent tegen de vele dwalingen die rondgaan in onze tijd. Dwalingen waardoor de duivel wil brengen in de eeuwige rampzaligheid. Er dient ook op gelet te worden dat de kinderen de Bijbel eerbiedig lezen. De Bijbel is immers geen menselijk boek, maar Gods Woord. Ook dient de Bijbel in zijn geheel gelezen te worden. Kinderen begrijpen vaak meer dan wij denken. We lezen op blz. 16 en 17 "Vertel hun van zonde, van schuld, de gevolgen en haar kracht en afschuwelijkheid: u zult merken dat zij er wel degelijk iets van begrijpen! Vertel hun van de Heere Jezus, van Zijn werk voor onze redding en verzoening, van het kruis, het bloed, het offer en Zijn bemiddeling. U zult ontdekken dat het niet boven hun begrip is. Vertel hun van het werk van de Heilige Geest in 's mensen hart, hoe Hij dat verandert en vernieuwt, heiligt en zuivert: u zult al spoedig merken dat ze u wel kunnen begrijpen." Het geweten van kinderen dient gevuld te worden met de Heilige Schrift. "Geef hun de Bijbel, de gehele Bijbel, ook al zijn ze nog jong!" Ouders, verstaan we zelf deze zaken? Zijn zonde en schuld werkelijkheden geworden? Heeft de Heere plaats gemaakt in ons hart en leven voor het werk van die dierbare Borg, Wiens lijdensgangen in Gods Woord getekend worden? Mogen we delen in het wonder van wedergeboorte en waarachtige bekering? Ons gebed zij dat de Heere onze kinderen daarin onderwijze door Woord en Geest. De bede klimme op: Uw Koninkrijk kome.

Ds. A. van Heteren.

PERSBERICHT

Actie vrijlating christenen in China

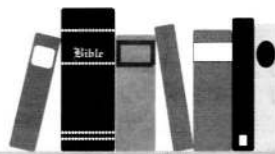
De Vereniging van Christenen tegen Vervolging en Marteling (VCVM-Nederland) verzamelde in de afgelopen maanden tijdens een handtekeningenactie voor de vrijlating van 20 Vietnamese Christenen die gevangen zitten vanwege hun geloof bijna 9.000 handtekeningen. De VCVM is begin maart 2002 een handtekeningenactie begonnen voor vrijlating van zeven Chinese Christenen die wegens het uitdragen van hun geloof gevangen gezet werden. Ze maakten alleen

op vreedzame wijze gebruik van hun recht op godsdienstvrijheid.

Gong Shengliang en Li Yiung werden op 18 december 2001 ter dood veroordeeld na een geheim proces. Li Guangquiang werd op 5 januari 2002 gearresteerd, omdat hij bijbels China binnengesmokkeld had. Wang Yu Luan werd op 27 mei 2001 gearresteerd en veroordeeld tot verblijf in een heropvoedingskamp wegens deelname aan een christelijke samenkomst. Jiang Qinggang en Hao Huaiping werden in maart 2000 gearresteerd in de stad Xinyang, omdat ze deelnamen aan een christelijke samenkomst. Liu Shaozhang, een r.k. priester, werd op 30 augustus 2000 gearresteerd in de provincie Fujian.

De VCVM acht het gevangen houden van deze Christenen in strijd met artikel 18 van de Verklaring van de rechten van de mens waarin staat dat ieder recht heeft op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst.

De VCVM heeft een verzoek om vrijlating opgesteld dat gericht is aan de Chinese autoriteiten. Ieder kan handtekeningen verzamelen onder dit verzoek. Het bestuur van de VCVM acht het van belang dat ook brieven naar de autoriteiten gestuurd worden. Als er veel brieven binnenkomen, kan dat leiden tot vrijlatingen, zoals de ervaring leert. Een handtekeningenlijst en een voorbeeldbrief, met adressen van Chinese autoriteiten, kunnen aangevraagd worden bij: VCVM-Nederland, Postbus 296, 3770 AG Barneveld of tel. 0318-556522 of 0342-420325. Men kan zich opgeven als contactpersoon om na kerkdiensten handtekeningen te verzamelen voor acties van de VCVM voor vrijlating van vervolgenden. Men kan zich aanmelden via de bovengenoemde telefoonnummers.

BOEKBESPREKINGEN

Ds. G. van Reenen, Sions betalende Borg, 139 blz., 13,50 euro, Uitgave Den Hertog- Houten.

Dit boek, waarvan de derde druk is verschenen, bevat acht lijdenspreken. In deze derde druk is de spelling aangepast en het lettertype wat duidelijker dan in de tweede druk. Maar de inhoud is ongewijzigd gebleven. De boeken van ds. G. van Reenen zijn

onder ons bekend en geliefd. Een aanbeveling onderzijds is dan ook overbodig. Moge de Heere het lezen van deze eenvoudige, Schriftuurlijk-bevindelijke preken zegenen. De laatste preek handelt over Jesaja 53: 10b. In de toepassing wordt troost geboden aan Gods kinderen, onbekeerden worden gewaarschuwd, ook wordt aandacht gegeven aan de kleinen in de genade. We lezen op blz. 138 en 139 "O, zalige troost! Waar wij ons welbehagen verliezen en het met God eens worden in onze ondergang, waar wij een welgevallen krijgen aan de straffen onzer ongerechtigheid, daar spreekt die lieve Geest des Heeren ons toe: 'Vrees niet, gij klein kuddeken, want het is uws Vaders welbehagen ulieden het Koninkrijk te geven.' Hoor u het, volk des Heeren, dat is Gods welbehagen. Dat is nu de enige en algenoegzame grond van onze zaligheid. God wil het, en daarom zullen wij zalig worden. Dat verhindert geen dood, duivel, hel of wereld. En zelf kunnen wij het gelukkig ook niet verhinderen. In dat voorrecht deelt ook gij, kleine in de genade! Ik hoor u zeggen: Daarvoor ben ik veel te slecht, te zondig, te koud, te biddeloos, te harteloos...Het strekt niet tot uw eer dat gij dit van uzelf moet zeggen. Maar dat neemt niet weg, dat gij ontvangen zult het Koninkrijk van genade hier, en van heerlijkheid hiernamaals, en zulks alleen, omdat de Vader u dat *geven* wil, geven, geheel om niet, niet alleen omdat Jezus Zijn ziel tot een schuldoffer heeft gesteld, en omdat het 's Vaders welbehagen is, het Zijn lust is, Zijn vreugde, Zijn zaligheid om het u te geven. Acht u dan maar niet te groot of te klein, te goed of te slecht om het als een vrij geschenk uit Zijn hand aan te nemen. Trouwens, daar zal die lieve Heere ook voor zorgen, dat u de zaligheid als een vrije gift uit Zijn hand, dankbaar, door het geloof zult aannemen. Maar mochten wij dan, door genade, het welbehagen des Heeren leren doen in spreken en zwijgen, in handel en wandel. Volk des Heeren, vergeet dit nooit: dit is de wille Gods: uw heiligmaking. Daar staat gij nu buiten, onherboren mens! Gij doet het welbehagen uws vaders, dat is de duivel, dat toont gij in heel uw doen en laten. Sterft gij zo, dan zult gij het ondervinden, dat het Gods welbehagen is, u voor eeuwig te verdoemen in het verderf. God binde dit nog op uw hart eer het voor eeuwig te laat is Amen."

In banden en gevangenis, 255 blz., *Uitgegeven door de Stichting Kom Over En Help*, oktober 2001.

Het boek is in 1996 in het Hongaars verschenen. In dit boek beschrijven negentien christenen hun ervaringen in de communistische gevangenissen in Roemenie. Het zijn negentien verhalen van predikanten, ambtsdragers, gemeenteleden en vrouwen die verbleven in het werkkamp of in de gevangenis. De verhalen spelen zich af in de periode 1958 tot 1964. Onder het communisme hadden de christenen het zwaar te verduren. De titel van het boek is ontleend aan Hebr. 11:36 waar staat: *En anderen hebben bespottingen en geselen geproefd, en ook banden en gevangenis....* Banden en gevangenschap waren werkelijkheid voor de negentien christenen uit dit boek. In de inleiding van de hand van ds. Ferenc Visky wordt in het kort de geschiedenis van Roemenie geschetst. Ook is een nawoord van zijn hand opgenomen. Het is onvoorstelbaar wat werd doorgemaakt in de tijd van verdrukking in werkkampen en gevangenissen. Het is een goede zaak daar kennis van te nemen. Dit boek kan daar goede diensten voor bewijzen. De Heere geve dat wij onze vrijheid waarderen en dat we meeleven met hen die vanwege hun geloofsovertuiging verdrukt worden. Welke pijlen

de satan ook afschiet op het werk Gods, dat werk gaat door, want de Heere volvoert Zijn welbehagen tot dat de laatste zal zijn toegebracht.

Jeugdboeken.

C. Visser- Sluiter, **Giovanni**, 96 blz., f. 13,75, *Uitgave Gereformeerde Bijbelstichting*. Een mooi boek bestemd voor jongens en meisjes vanaf 12 jaar.

A. Vogelaar- van Amersfoort, **Kruispunten**, 104 blz., f. 13,75, *Uitgave Gereformeerde Bijbelstichting*. Een verantwoord boek voor jongens en meisjes vanaf 11 jaar.

Ada Schouten- Verrips, **Besmet gebied**, 92 blz., f. 19,95, *Uitgeverij 'de Ramshoorn'*. Het boek gaat over de mkz- crisis van 2001. De auteur heeft dit in de familiekring van nabij meegemaakt. Wat een spanning en leed is er op de boerenbedrijven geweest. De schrijfster probeert vanuit Gods Woord deze zaken te belichten en tracht aan te tonen hoe de houding onder zulke moeilijke en ingrijpende omstandigheden dient te zijn. Een goede en leerzame zaak dat onze kinderen hierover lezen.

Ds. G. van Reenen, **Een nalezing**, 89 blz., 9,95 euro, *Uitgave Den Hertoghouten*.

Dit keurig uitgevoerde boekje bevat 21 meditaties. Een geschikt boekje om cadeau te doen. De laatste meditatie handelt over Psalm 118:15a "In de tenten der rechtvaardigen is een stem des gejuichs." Deze is geschreven naar aanleiding van het 25-jarig regeringsjubileum van koningin Wilhelmina. Eerlijk wordt de vraag gesteld op blz. 87 "Waar is de godsvreze, de tere godzaligheid van Willem de Eerste?" De meditatie besluit met deze woorden: "Mocht de Heere onze Vorstin en haar huis nog sparen tot in lengte van dagen. Hij zegene onze vorstelijke familie, met al datgene, dat ook Vorsten moeten kennen om getroost te leven en zalig te sterven. En dat alles tot verheerlijking van Zijn grote Naam, en tot heil van ons land en volk. Dat zij zo!"

Zoekt u een passend geschenk voor belijdenis?

Bijbels in Statenvertaling

Kleine zakbijbel met Psalmen en Form., en landkaartjes, 8,5x12,5 cm, zwart.

D31 kunstleer, kleursnee	€ 25,50
D32 leer, goudsnee	€ 44,-
D33 kunstleer, kleursnee, duimgrepen	€ 48,50
D34 leer, goudsnee, duimgrepen	€ 67,50
D35 als D34, met ritssluiting	€ 81,-

Grote zakbijbel 10,5 x 15,5 cm.

H31 kunstleer, kleursnee	€ 31,-
H32 leer, goudsnee	€ 50,-
H33 als H31, met duimgrepen	€ 55,50
H34 leer, goudsnee, duimgrepen	€ 76,50
H35 idem, met ritssluiting	€ 95,-

Tevens leverbaar met de psalmen van Datheen. De zakbijbels zijn ook verkrijgbaar in luxe uitvoering, zoals voorzien van zilveren of gouden slot.

Ook verkrijgbaar in de boekhandel. Een uitgebreide kleurenfolder wordt u op verzoek toegezonden.

Gereformeerde Bijbelstichting

Postbus 168, 4140 AD Leerdam, (0345) 61 01 55 - Giro 1.355.824 t.n.v. penningm. GBS Leerdam

Winkelcentrum Urkerhard
Nagel 48, 8321 RG Urk

Tel: 0527 - 682110 Fax 0527 - 688668

Boeken & Bijbels
CD's en Bladmuziek
Schoolartikelen
Kadoartikelen
Kopieerservice
Wenskaarten

Verzending door heel Nederland

TEXEL:

Ruim gelegen 6-8 pers. bungalows, 3 sl.k. wasm. en 4-6 pers. stacaravans, 2 sl.k. douche.

Bel voor de folder:
0222-318391.

Vakantieoord
De Verrassing

Bijenkorfweg 6 Oosterend.